

Sirkulærøkonomi i grøntanleggsbransjen GRØNN GALLA 2021

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Departementene

Strategi

Nasjonal strategi for ein
grøn, sirkulær økonomi

v/Maren Hersleth Holsen
Landskapsarkitekt og
direktør politikk og samfunn,
Indre Østfold kommune
(Tidligere statssekretær
KLD)

Arbeiderpartiet

Senterpartiet

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

FRA HURDALPLATTFORMEN:

3 treff for "Sirkulærøkonomi" i dette dokumentet:

Sirkulærøkonomi

Langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressurser er et grunnprinsipp i regjeringens politikk. Vi må gå fra en lineærøkonomi med bruk-og-kast til en sirkulærøkonomi basert på tanken om at minst mulig ressurser skal gå til spille og måtte håndteres som avfall. Regjeringen vil satse på industri og jobber i Norge knyttet til resirkulering av materialer og legge bedre til rette for at norsk eksportindustri kan fremstille resirkulerbare og resirkulerte produkter. Det bidrar til å redusere presset på naturressurser.

Regjeringen vil:

Lage en ny og forbedret handlingsplan for sirkulærøkonomi med konkrete og målrettede tiltak for å redusere avfall - og for å sikre økt gjenvinningsindustri og handel basert på resirkulerte ressurser i Norge.

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

...og skal vi tro den nye næringsministeren, så skal det skje ting:

Aktuelt

Vi har ikke tid til løse visjoner, nå trenger vi handling

Nylig la regjeringen frem nasjonal strategi for en grønn, sirkulær økonomi. Den ga oss lite konkret, og i beste fall må vi fortsatt vente syv år før de økonomiske virkemidlene som skal utredes, endelig kan tas i bruk. Det er for sent – vi trenger handling nå.

vestre

6 forslag til konkret endring:

1. Minst 15 års garanti på møbler.
2. Det skal alltid være mulig å få tak i reservedeler.
3. Åpenhet om klima- og miljødata.
4. «Tiårspris» og produsentansvar.
5. Nasjonalt materialbibliotek.
6. Minst 20 % gjenbruk med en kraftig økning til 2030.

Av: Anja Bakken Riise, leder i Framtiden i våre hender, og Jan Christian Vestre, daglig leder i Vestre.

Enn så lenge: Nasjonal strategi for en sirkulær økonomi gjelder

Så hva er egentlig
sirkulærøkonomi?

- Først og fremst grunnleggende fornuftig og bærekraftig.
- Det gir bedre forvaltning av ressursene våre.
- Får ressursene til å vare lengst mulig.
- Og det skal gi god økonomi.

Ikke et mål i seg selv

Men et bidrag for å nå nasjonale-, regionale og internasjonale klima- og miljømål

Presset på ressursgrunnlaget fra produksjon og forbruk oversiger grensene for hva planeten kan tåle.

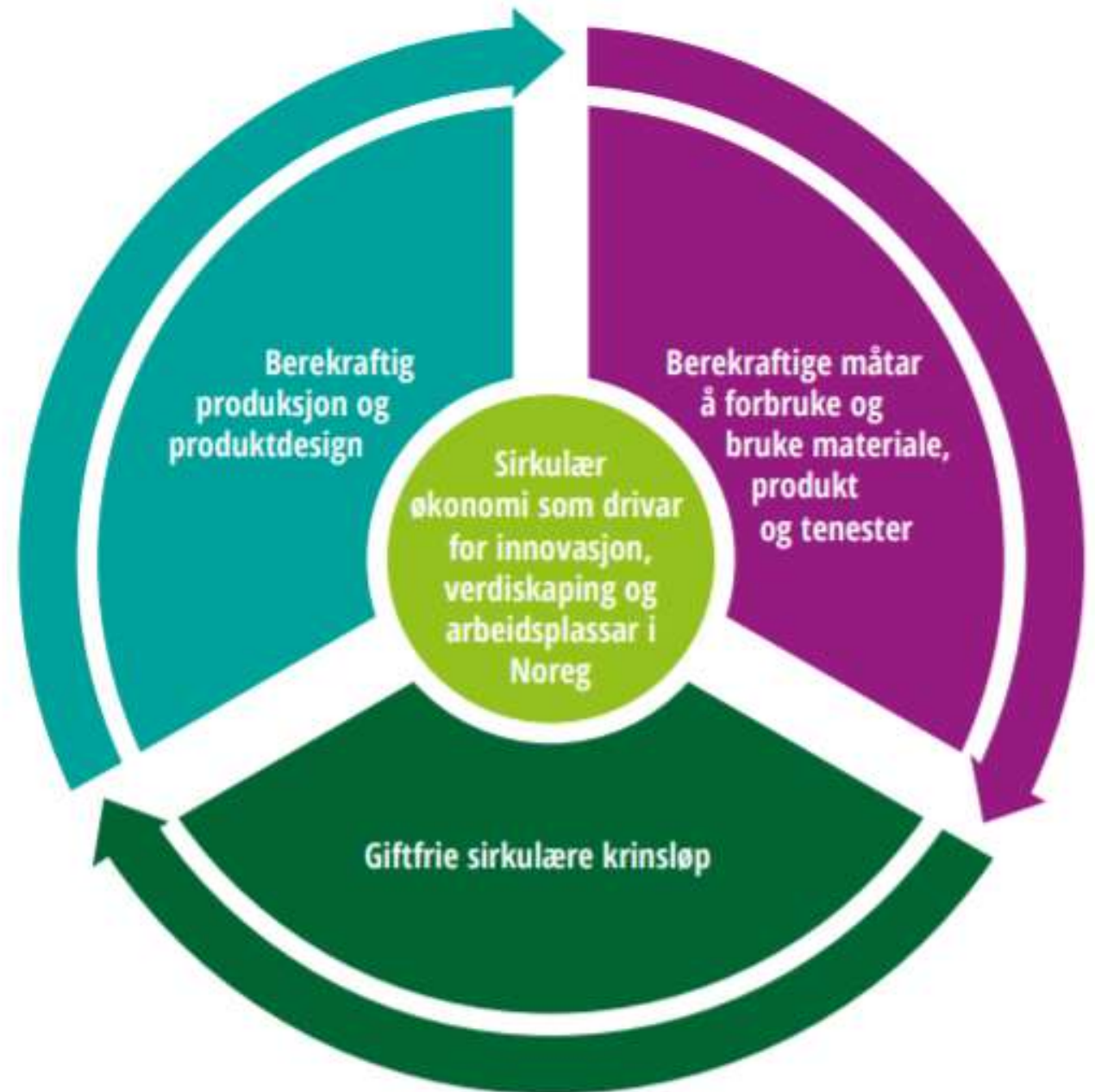
Derfor må vi samtidig jobbe med flere av FNs bærekraftsmål – og vi må samarbeide internasjonalt.

Fra et lineært til et sirkulært produksjons- og forbruksmønster:

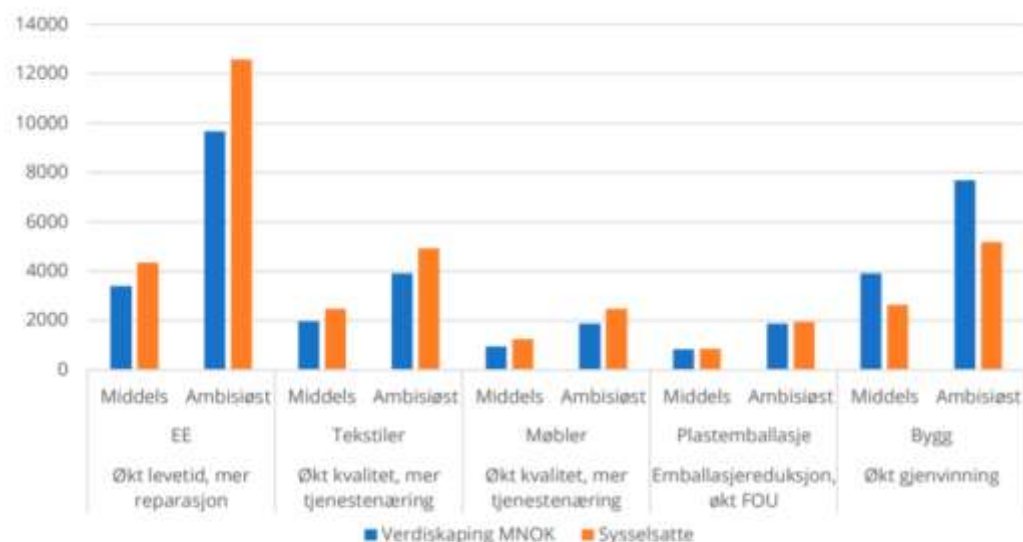
- Bærekraftige produkter
- Avfall som ressurs
- Giftfrie kretsløp
- Fornybare bioressurser
- Bærekraftig forbruk

- En ryddesjau i regelverk
- Felles standarder
- Produsentansvar

Figuren viser de fire hovedområdene i strategien.

Sirkulær økonomi for økt verdiskaping

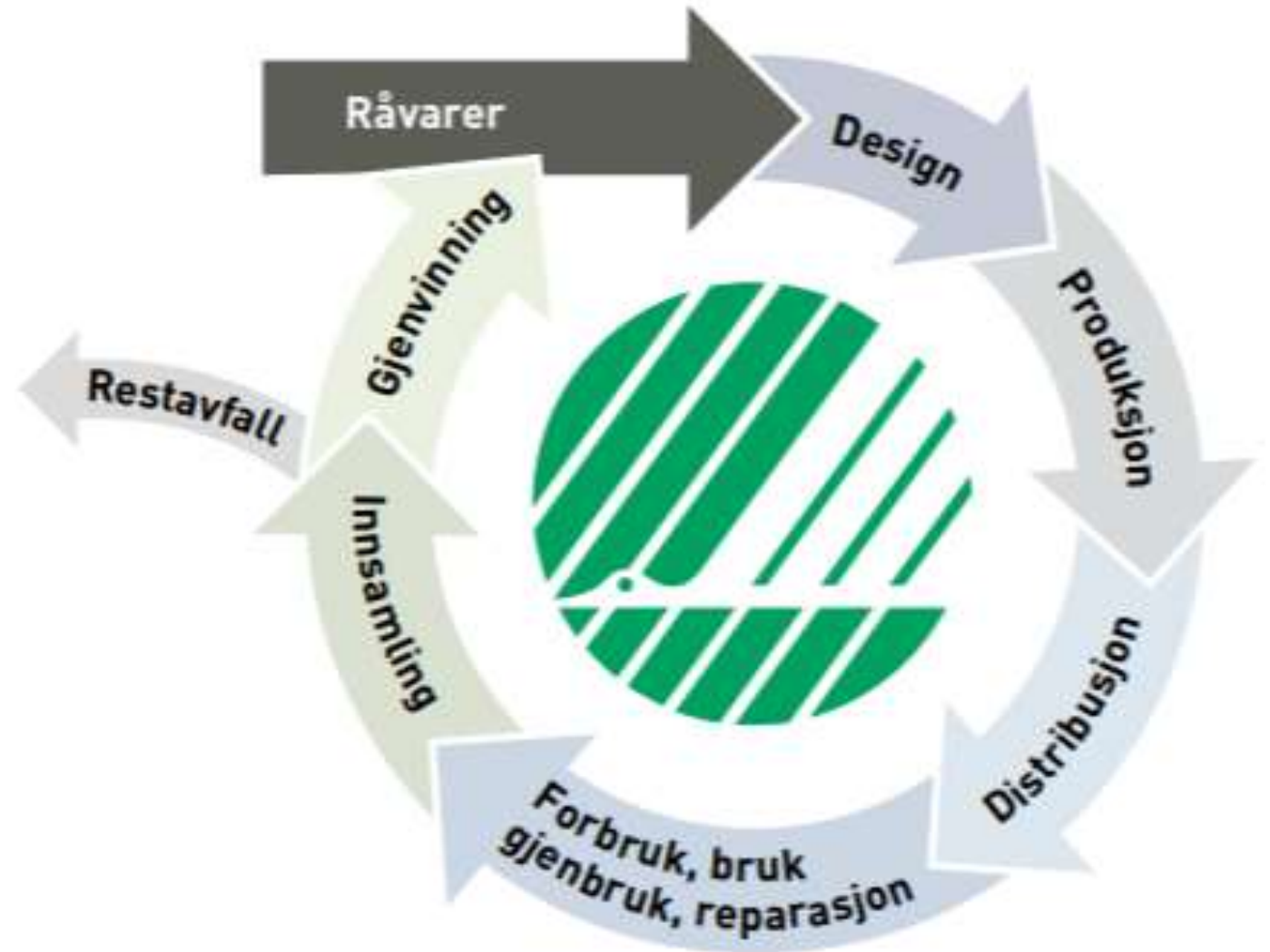
Verdiskaping og sysselsetjingseffektar i 2030 av ei omstilling til ein meir sirkulær økonomi i Noreg. Utvalde produkt/næringar. Kjelde: SINTEF, 2020: Figur KLD.

BÆREKRAFTIG PRIVAT OG OFFENTLIG FORBRUK

Svanemerket

- Stiller krav om fornybare og resirkulerte råvarer der det kan oppnås miljøgevinst
- Stiller strenge krav til kjemikalier som blir brukt i materialer og produkter
- Stiller krav til funksjon, kvalitet og levetid
- Har designkrav som gjør det mulig å demontere og reparere produkter
- Stiller krav til redusert forbruk av ressurser og energi
- Krever optimal avfallshåndtering for å holde materialestømmene i gang
- Stiller krav om ombruk og redesign

Kjelde: Svanemerket, Miljømerking Norge

«TA HELE LANDET I BRUK»

Det ligger enorme muligheter i utnyttelse av lokale og regionale ressurser.

Samarbeid på tvers av bransjer i næringsklynger kan utløse nye ideer og løsninger.

Kommuner og fylkeskommuner har en viktig rolle: «Handlingsplan for økt andel grønne og innovative offentlige anskaffelser».

Gjennomgang av skatte- og avgiftssystemet.

BYGG- OG ANLEGGSEBRANSJEN

- Norges største fastlandsnæring med stort potensiale for økt sirkularitet
- Å bruke, holde ved like og modernisere eksisterende bygg skal bli enklere
- Vi tar vare på kulturmiljøer
- Staten skal være en pådriver for sirkulær økonomi i sin rolle som byggeherre, byggeier og leietaker.
- Digitale produktdata.

Betongelement blir frakta ut av det gamle regjeringskvartalet, slik at dei kan brukast på nytt i andre bygg.
Foto: Fredrik Buer, Veidekke ASA

HVA MED GRØNNE ANLEGG?

Er dere så grønne som dere tror?
Eller ønsker?

HVA ER SIRKULÆRE GRØNTANLEGG?

- Ta vare på naturen, begrensn bruken av areal og bevar økosystem.
- Det samme prinsippet som i andre bransjer:
 - Levetid
 - Material- og energieffektivitet
 - Potensiale for ombruk
 - Utforming som gjør det lettere å reparere, oppgradere og vedlikeholde
 - Giftfrie produkter som kan gjenvinnes
 - Innhold av gjenvunnet eller fornybare materiale i nye produkter
 - Reduksjon av avfall

KOMMUNENES KRAV TIL GRØNTANLEGG

Det er ofte kommuner som er bestiller og som kan stille særlige krav til bygging og/eller vedlikehold av grøntanlegg:

- Bruk av areal/natur/myr
- Stein- og massehåndtering
- Jord/bioavfall
- Vann/overvann og kretsløp
- Fremmede arter
- Pollinerende insekter
- Giftstoffer og kjemikalier

MED BEINA PÅ JORDA

- ..er grøntanleggsbransjen de fremste til å lykkes med omstilling til en mer sirkulær hverdag.
- ..vet dere hvordan fotosyntesen fungerer, og hvor avhengig vi er av at de naturlige kretsløpene fungerer
- ..kan dere løpe foran!

Lykke til!

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet -

KUNNSKAPSGRUNNLAG

Deloitte har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet utredet hvilke næringer som har særlig potensial i utviklingen av en mer sirkulær, norsk økonomi.

Deloitte.

Kunnskapsgrunnlag for nasjonal strategi
for sirkulær økonomi
Delutredning 1 – Potensial for
økt sirkularitet
3. september 2020

Deloitte.

Kunnskapsgrunnlag for nasjonal strategi
for sirkulær økonomi – Delutredning 2
Barrierer for å utløse potensial for
sirkulær økonomi i Norge
3. september 2020

Deloitte.

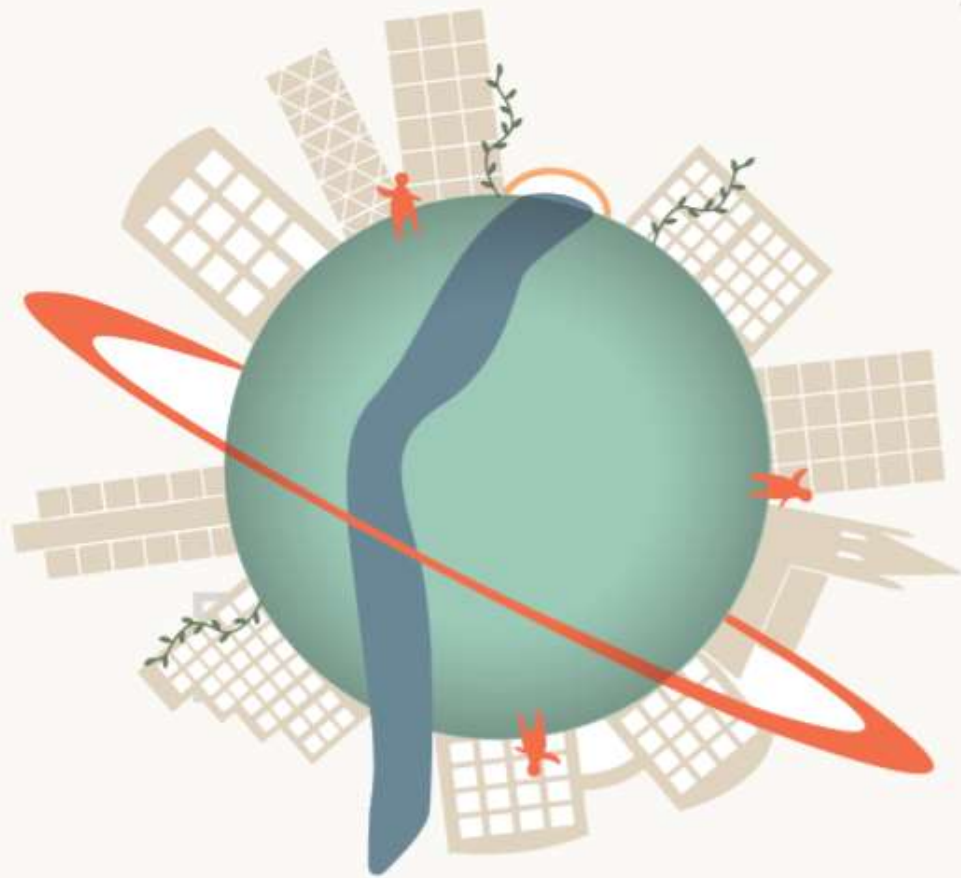
Kunnskapsgrunnlag for nasjonal strategi
for sirkulær økonomi – Delutredning 3
Virkemidler for å utløse potensial for
sirkulær økonomi i Norge
3. september 2020

Tabell 5 viser den kvalitative skalaen som er brukt for å vurdere næringene langs dimensjonen potensial for sirkularitet.

Tabell 5 Skala for indikatorer på potensial for sirkularitet

Indikator	Mindre potensial / Ikke relevant	Potensial	Særlig potensial
Materialintensitet	Allerede effektive prosesser / lav materialintensitet	Potensial for effektivisering /optimalisering av verdiskapende prosess som reduserer behovet for materialer	Potensial for nye forretningsmodeller som dematerialiserer den verdiskapende prosessen (eks. tjenester fremfor produkter, ombruk, reproduksjon)
Sirkulær materialbruk	Allerede høy grad av regenerative eller gjenvunnede materialer	Potensial knyttet til enkelte fraksjoner / små volum	Potensial knyttet til flere fraksjoner / store volum
Fornybar energi	Allerede tilnærmet kun fornybart energi, eller lavt drivstoffbruk og energibruk	Majoriteten av det totale energi- og drivstoffbruket er allerede fornybart	Majoriteten av det totale energi- og drivstoffbruket er fossilt
Avfallsvolum	Lavt potensial for reduksjon av avfallsvolumer	Potensial knyttet til effektivisering /optimalisering av verdiskapende prosess som reduserer avfall generert	Potensial for nye forretningsmodeller som reduserer avfall ved den verdiskapende prosessen betydelig (eks. tjenester fremfor produkter, ombruk, reproduksjon) Potensial for økt utnyttelse av biprodukter og restråstoff
Materialgjenvinning	Allerede høy gjenvinningsgrad	Potensial knyttet til enkelte fraksjoner / små volum	Potensial knyttet til flere fraksjoner / store volum
EUs handlingsplan for sirkulær økonomi ⁴²⁵	Ikke nevnt	Elektronikk og IKT, Batterier og kjøretøy, Emballasje, Plast, Tekstiler, Bygging og Bygninger, Mat og Næringsstoffer	

SIRKULÆRBYEN

Den sirkulær byen

Sweco og Aspelin Ramms
sommerstudentprosjekt innen byutvikling,
arkitektur- og ingeniørfag (2020)

Prinsipper i sirkulær økonomien:

- Sirkulærøkonomi i praksis
- Byutvikling
- Mobilitet og nettverk
- Åpne og aktive byrom
- Økosystemtjenester og naturverdier
- Hierarkiet
- Digital samarbeidsplattform
- Leie, dele, samarbeide
- Yte for å nyte
- Flerbruk, funksjonalitet og fleksibilitet